

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08- 3045/2
Podgorica, 28. decembar 2015. godine

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	15.01.2016. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-116-1
VEZA:	
EPA:	1005 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. decembra 2015. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O TUMAČIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ZORAN PAŽIN, ministar pravde i MARIJANA LAKOVIĆ - DRAŠKOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s. r.

PREDLOG

ZAKON O TUMAČIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način postavljenja i razrješenja tumača, prava i obaveze tumača i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Tumač

Član 2

Tumač je lice koje, postavljeno u skladu sa ovim zakonom, prevodi izgovoren ili pisanu riječ sa crnogorskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na crnogorski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.

Tumači su i lica koja prevode znakovni (gestovni) jezik.

Izuzetno, ako nema postavljenih tumača za odgovarajući jezik ili postoje drugi opravdani razlozi zbog kojih tumač postavljen u skladu sa ovim zakonom ne može prevoditi u konkretnom predmetu, prevođenje može vršiti i tumač iz druge države, koji u skladu sa zakonom te države vrši poslove tumača.

Poslovi tumača

Član 3

Poslove iz člana 2 ovog zakona tumač vrši na zahtjev suda, državnog tužilaštva, drugog organa koji vodi postupak, kao i fizičkog ili pravnog lica, u slučajevima u kojima je potreban prevod tumača.

Dužnosti tumača

Član 4

Tumač je dužan da se odazove pozivu suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak.

Tumač je dužan da prevođenje vrši savjesno, nepristrasno i u skladu sa pravilima struke i nauke.

Upotreba rođno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. USLOVI I NAČIN POSTAVLJENJA I RAZRJEŠENJA TUMAČA

Uslovi za postavljenje Član 6

Za tumača se može postaviti lice:

- koje je crnogorski državljanin ili državljanin države članice Evropske unije;
- koje ima opštu zdravstvenu i poslovnu sposobnost;
- koje nije osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova tumača;
- protiv kojeg se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti;
- koje ima visoko obrazovanje, VII nivo kvalifikacije obrazovanja;
- koje ima najmanje pet godina radnog iskustva sa visokim obrazovanjem;
- koje uz znanje crnogorskog jezika potpuno vlasti jezikom sa koga prevodi ili na koji prevodi govor ili pisani tekst;
- koje poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju.

Tumač za znakovni (gestovni) jezik, pored uslova iz stava 1 al. 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 ovog člana, mora uz znanje crnogorskog jezika potpuno vladati i znakovnim (gestovnim) jezikom.

Ispunjeno uslova iz stava 1 al. 7 i 8 ovog člana provjerava se na ispitu za tumača.

Izuzetno od stava 1 al. 5 i 6 ovog člana, za tumača se može postaviti i lice koje ima najmanje srednje obrazovanje, ako za određeni jezik nema više od pet postavljenih tumača.

Javni poziv

Član 7

Potrebu za tumačima za određeni jezik, odnosno znakovni (gestovni) jezik predsjednici sudova, rukovodioци državnih tužilaštava i starještine organa koji vode postupak dostavljaju organu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Na osnovu utvrđene potrebe za tumačima, Ministarstvo objavljuje poziv za postavljenje tumača u jednom od štampanih medija u Crnoj Gori i na svojoj internet stranici.

Zahtjev

Član 8

Kandidat za tumača (u daljem tekstu: kandidat) zahtjev za postavljenje za tumača, podnosi Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, kandidat dostavlja:

- kratku radnu biografiju;
- uvjerenje o crnogorskem državljanstvu, odnosno državljanstvu države članice Evropske unije;
- uvjerenje o zdravstvenoj i poslovnoj sposobnosti;

- uvjerenje nadležnog suda da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti;
- diplomu filološkog fakulteta za određeni jezik za koji se traži postavljenje ili dokaz o visokom obrazovanju i međunarodno priznati dokaz o znanju jezika za koji se traži postavljenje (napredni nivo, npr. C2 prema Evropskom referentnom okviru), odnosno dokaz o poznavanju znakovnog (gestovnog) jezika;
- potvrdu o radnom iskustvu i preporuke o prevodilačkom iskustvu.

Kandidat koji je državljanički članice Evropske unije dostavlja i dokaz o poznavanju crnogorskog jezika, u skladu sa propisima kojima se uređuje crnogorsko državljanstvo.

Komisija

Član 9

Kandidat koji ispunjava uslove iz člana 6 stav 1 al. 1 do 6 ovog zakona polaže ispit za tumača na kojem se vrši provjera poznavanja jezika za koji se postavlja tumač, kao i organizacije javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesne pravne terminologije.

Ispit za tumača polaže se pred komisijom koju, po potrebi, obrazuje ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar) koju čine predsjednik i tri člana, koji imaju zamjenike.

Predsjednik i jedan član komisije iz stava 2 ovog člana mogu biti sudije i državni tužioci koji imaju najmanje deset godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci, kao i državni službenici koji imaju najmanje deset godina radnog iskustva na pravnim poslovima, a dva člana moraju biti tumači za jezik za koji se provjerava ispunjenost uslova za tumača koji imaju najmanje deset godina iskustva kao tumači, odnosno tumači za znakovni (gestovni) jezik.

Izuzetno, u komisiji iz stava 2 ovog člana može biti samo jedan član iz reda tumača ako nema više od pet postavljenih tumača za odgovarajući jezik ili ako postoje drugi opravdani razlozi zbog kojih tumač postavljen u skladu sa ovim zakonom ne može biti član komisije.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, član komisije može biti i tumač iz druge države, koji u skladu sa zakonom te države vrši poslove tumača.

Administrativne poslove za potrebe komisije iz stava 2 ovog člana vrši sekretar komisije koji je zaposlen u Ministarstvu.

Predsjedniku, članovima, njihovim zamjenicima i sekretaru komisije iz stava 2 ovog člana pripada naknada za rad u komisiji, u visini koju odredi ministar.

Ispit za tumača

Član 10

Ispit za tumača sastoji se od pisanih i usmenih dijela.

Pisani dio sastoji se od pisanih zadatka, koji može biti prevod tužbe, optužnice, sudske odluke ili upravnog akta, ugovora, potvrde ili drugog dokumenta, sa crnogorskog jezika na jezik čije se znanje provjerava i sa tog jezika na crnogorski jezik.

Pisani dio ispita ocjenjuje član komisije iz člana 9 stav 2 ovog zakona, koji je iz reda tumača.

Kandidat koji je položio pisani dio pristupa usmenom dijelu ispita.

Na usmenom dijelu ispita provjerava se da li kandidat poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju, kao i poznavanje jezika za koji se kandidat prijavio za postavljenje za tumača.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na ispitu za tumača za znakovni (gestovni) jezik provjerava se da li kandidat poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju, kao i poznavanje znakovnog (gestovnog) jezika.

Komisija iz člana 9 stav 2 ovog zakona ocjenjuje ispit za tumača sa "zadovoljio" ili "nije zadovoljio".

Troškove ispita za tumača snosi kandidat, osim kandidata sa invaliditetom i kandidata za tumača za znakovni (gestovni) jezik.

Visinu troškova iz stava 8 ovog člana, način i program polaganja ispita za tumače propisuje Ministarstvo.

Odbijanje zahtjeva

Član 11

Ako kandidat ne ispunjava uslove iz člana 6 ovog zakona, ministar donosi rješenje kojim odbija zahtjev kandidata.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Rješenje o postavljenju

Član 12

Kandidat koji ispunjava uslove iz člana 6 ovog zakona, postavlja se za tumača rješenjem ministra na vrijeme od pet godina.

Rješenje o postavljenju tumača sadrži lično ime i prebivalište tumača, jezik za koji je postavljen i vrijeme na koje je postavljen.

Rješenje o postavljenju tumača dostavlja se tumaču i objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Svečana izjava

Član 13

Prije početka obavljanja dužnosti, a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o postavljenju, na poziv Ministarstva, tumač daje svečanu izjavu u Ministarstvu.

Tekst svečane izjave glasi:

"Zaklinjem se da će dužnost tumača obavljati stručno, savjesno i po svom najboljem znanju".

Ponovno postavljenje

Član 14

Tumač nakon isteka vremena na koje je postavljen za tumača može biti ponovo postavljen na vrijeme od pet godina.

Zahtjev za ponovno postavljenje tumač podnosi najkasnije 30 dana prije isteka roka na koje je postavljen.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, tumač mora dostaviti uvjerenje o zdravstvenoj i poslovnoj sposobnosti, uvjerenje nadležnog suda da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti i popis izvršenih prevoda.

Prilikom ponovnog postavljenja tumača, podaci iz člana 6 stav 1 al. 1 i 3 ovog zakona utvrđuju se na osnovu službenih evidencija nadležnih organa, a tumač ne mora ponovo polagati ispit za tumača.

Ponovno postavljeni tumač ne daje svečanu izjavu.

Uslovi za razrješenje

Član 15

Tumač će se razriješiti ako:

- to sam zatraži;
- se utvrdi da više ne ispunjava uslove iz člana 6 stav 1 al. 1 do 6 ovog zakona;
- nesavjesno ili nestručno vrši dužnost tumača;
- neopravdano odbije zahtjev za prevođenje podnesen od strane suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak;
- bude osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti tumača;
- mu na osnovu sudske odluke bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost;
- se na osnovu nalaza i mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno izgubio radnu sposobnost.

Smatra se da tumač nesavjesno vrši dužnost tumača ako se ne odaziva na pozive suda, državnog tužilaštva, odnosno drugog organa koji vodi postupak, ne obavi prevođenje u roku koji je određen, kao i u drugim slučajevima propisanim ovim zakonom.

Smatra se da tumač nestručno vrši dužnost tumača ako daje nepotpune, nejasne, protivrječne ili netačne prevode, kao i ako daje prevod koji ne odgovara profesionanim standardima u oblasti prevođenja.

Razrješenje

Član 16

Obrazloženu inicijativu za razrješenje tumača može ministru podnijeti predsjednik suda, državni tužilac i starješina organa koji vodi postupak.

Inicijativu iz stava 1 ovog člana, komisija iz člana 9 stav 2 ovog zakona dostavlja tumaču na izjašnjenje.

Tumač ima pravo izjašnjenja na inicijativu u roku od deset dana od dana dostavljanja.

Komisija razmatra inicijativu iz stava 1 ovog člana i izjašnjenje tumača i predlaže ministru da se odbije inicijativa ili razriješi tumač.

Rješenje kojom se odbija inicijativa o razrješenju tumača, odnosno rješenje o razrješenju tumača donosi ministar.

Protiv rješenja iz stava 5 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Pravosnažno rješenje o razrješenju tumača dostavlja se tumaču i objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Tumač koji je razriješen dužan je da Ministarstvu, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti rješenja o razrješenju, preda pečat i štambilj.

III. PRAVA I OBAVEZE TUMAČA

Obaveze tumača

Član 17

Tumač je dužan da obezbijedi prevod u roku određenom od strane suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak, koji po pravilu, ne smije biti duži od 60 dana.

Tumač je dužan da dokument koji prevodi čuva i da ga po završetku prevoda zajedno sa prevodom vrati sudu, državnom tužilaštvu, drugom organu koji vodi postupak, odnosno fizičkom ili pravnom licu.

Izuzetno, sud, državno tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak može iz opravdanih razloga produžiti rok iz stava 1 ovog člana.

Tumač je dužan da sa podacima o ličnosti do kojih je došao prilikom prevođenja postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, a sa podacima koji predstavljaju tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Ovjera prevoda

Član 18

Ispravnost teksta prevoda tumač ovjerava pečatom i štambiljom.

Pečat

Član 19

Tumač ima pečat okruglog oblika, prečnika 32 mm, koji sadrži: lično ime tumača, prebivalište, oznaku "tumač" sa naznakom jezika za koji je postavljen.

Tekst pečata ispisuje se u koncentričnim krugovima na crnogorskom jeziku i na jeziku za koji je tumač postavljen.

Troškove izrade pečata snosi tumač.

Štambilj

Član 20

Tumač ima štambilj koji sadrži lično ime tumača, jezik za koji je postavljen, broj i datum rješenja o postavljenju tumača i vrijeme postavljenja, naznaku o vjerodostojnosti prevoda, iznos troškova prevoda, mjesto i datum prevoda, pečat i potpis tumača.

Obrazac štambilja propisuje Ministarstvo, aktom iz člana 10 stav 10 ovog zakona.

Troškove izrade štambilja snosi tumač.

Deponovanje otiska pečata i štambilja

Član 21

Otisak pečata, štambilja i svojeručni potpis tumač deponuje kod Ministarstva, prilikom davanja svečane izjave.

Prilikom ponovnog postavljenja tumač izrađuje novi pečat i štambilj i deponuje ih kod Ministarstva u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o ponovnom postavljenju.

Tekst prevoda

Član 22

Ako tekst prevoda ima dvije ili više strana, strane moraju biti spojene, označene rednim brojevima i svaka strana ovjerena pečatom tumača u gornjem lijevom uglu.

Tumač parafira svaku stranu prevoda u donjem desnom uglu, uz potpis i otisak štambilja i pečata na posljednjoj strani prevoda.

Evidencija prevoda

Član 23

Prevodilac je dužan da vodi evidenciju izvršenih prevoda i ovjera prevoda, koja sadrži sljedeće podatke:

- 1) redni broj;
- 2) datum prijema isprave ili drugog pismena radi prevođenja;
- 3) broj i datum akta suda, državnog tužilaštva ili drugog organa na čiji zahtjev se vrši prevođenje, odnosno lično ime i adresu podnosioca isprave (fizičkog ili pravnog lica);
- 4) predmet prevoda (kratka oznaka sadržine isprave, sa naznakom da li se prevod upotrebljava u Crnoj Gori ili u drugoj državi);
- 5) iznos naplaćene nagrade i troškova za prevod;
- 6) potvrdu podnosioca o prijemu pismena i prevod sa datumom prijema;
- 7) napomenu.

Evidenciju iz stava 1 ovog člana tumač je, na zahtjev Ministarstva, dužan da dostavi na uvid radi kontrole.

Obrazac evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, aktom iz člana 10 stav 10 ovog zakona.

Nagrada za prevođenje pisanog teksta

Član 24

Za prevod pisanog teksta tumaču pripada nagrada, koja se obračunava po strani prevoda.

Strana prevoda sadrži 1800 slovnih znaka sa razmakom.

Visina nagrade iznosi, za prevod:

- sa crnogorskog jezika na strani jezik, za svaku prevodilačku stranu 20 eura;
- sa stranog jezika na crnogorski jezik, za svaku prevodilačku stranu 15 eura;
- sa stranog jezika na drugi strani jezik, za svaku prevodilačku stranu 25 eura.

Nagrada i naknade za usmeno prevođenje

Član 25

Za svaki započeti sat konsekutivnog prevođenja tumaču pripada nagrada u iznosu od 35 eura, a za simultano prevođenje 50 eura.

U vrijeme utrošeno za prevođenje iz stava 1 ovog člana računa se cjelokupno vrijeme od dolaska tumača u određeno vrijeme na mjesto gdje se ima izvršiti prevođenje do prestanka potreba za njegovim angažovanjem.

Tumač ima pravo na naknadu putnih troškova i drugih izdataka i naknadu izgubljene zarade u skladu sa propisom o naknadi troškova u sudskim postupcima.

Nagrada i naknade tumaču za znakovni (gestovni) jezik određuju se u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Potvrđivanje prevoda

Član 26

Za pregled i ovjeru prevoda, koji je obezbijedila sama stranka, tumaču pripada polovina nagrade iz člana 24 ovog zakona.

Ako dostavljeni prevod zbog neadekvatnosti ne može biti ovjeren bez prethodne izmjene, tumaču srazmjerno izmjenama pripada nagrada koja je veća od naknade iz stava 1 ovog člana, ali ne može biti veća od nagrade iz člana 24 ovog zakona.

IV. REGISTAR TUMAČA I NADZOR

Registrar tumača

Član 27

Ministarstvo vodi registrar tumača, koji sadrži sljedeće podatke:

- redni broj;
- lično ime tumača i ime jednog roditelja;
- jezik za koji je postavljen;
- zanimanje, adresu i broj telefona;
- broj i datum rješenja o postavljenju;
- datum davanja svečane izjave;
- broj i datum rješenja o ponovnom postavljenju;
- broj i datum rješenja o razrješenju;
- napomenu.

Obrazac registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, aktom iz člana 10 stav 10 ovog zakona.

Promjena podataka

Član 28

Tumač je dužan da obavijesti Ministarstvo o promjeni ličnog imena, prebivališta, adrese i broja telefona.

Brisanje iz registra

Član 29

Ministarstvo briše tumača iz registra tumača:

- u slučaju smrti tumača;
- ako tumač nije ponovo postavljen u skladu sa članom 14 ovog zakona;
- po pravosnažnosti rješenja o razrješenju tumača.

Dostavljanje spiska tumača

Član 30

Na osnovu registra iz člana 27 ovog zakona, Ministarstvo sačinjava spisak tumača, koji sadrži lično ime tumača, jezik za koji je postavljen, adresu i broj telefona.

Spisak tumača iz stava 1 ovog člana dostavlja se sudovima i državnim tužilaštvima i objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Upravni nadzor

Član 31

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad radom tumača.

Za potrebe nadzora Ministarstvo može obrazovati i posebnu komisiju u kojoj, pored službenika Ministarstva, mora biti i tumač sa najmanje pet godina iskustva kao tumač.

Prilikom vršenja nadzora vrši se uvid u rad tumača i evidencije prevoda.

Ako sud, državno tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak utvrđi nepravičnosti u radu tumača, o tome obavještava Ministarstvo.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za podzakonska akta

Član 32

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Objavljivanje prvog poziva

Član 33

Ministarstvo će objaviti prvi poziv za postavljenje tumača u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stalnom sudskom tumaču koji je postavljen do dana stupanja na snagu ovog zakona, a ne prijavlji se na poziv iz stava 1 ovog člana, odnosno koji se prijavlja na poziv, a ne bude postavljen za tumača u skladu sa ovim zakonom, prestaje svojstvo stalnog sudskog tumača i briše se iz evidencije stalnih sudskih tumača.

Državljeni članice Evropske unije kao tumači

Član 34

Državljanin države članice Evropske unije može se postaviti za tumača u skladu sa ovim zakonom od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Započeti postupci

Član 35

Postupci postavljenja i razrješenja stalnih sudskih tumača koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona obustaviće se.

Nagrade za prevođenje

Član 36

Nagrade za prevođenje stalnih sudskih tumača utvrđene Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima ("Službeni list CG", broj 80/08), plaćaju se do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 37

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Pravilnik o stalnim sudskim tumačima ("Službeni list CG", broj 80/08).

Stupanje na snagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o tumačima sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Uslovi postavljenja i razrješenja sudskega tumača, evidencija tumača, nagrada za prevođenje i druga pitanja od značaja za djelatnost tumača uređeni su Pravilnikom o stalnim sudskema tumačima, koji je donijet u 2008. godini.

Dosadašnja primjena ovog pravilnika ukazala je na određene nedostatke i probleme vezane za rad sudskega tumača, koji se prije svega odnose na nedovoljno precizirane uslove za postavljenje tumača i nedostatak normi kojim se reguliše sistem odgovornosti i postupak razrješenja sudskega tumača.

Takođe, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa, kojim se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od strateških ciljeva predviđen je razvoj pravosudnih institucija i drugih institucija u funkciji pravosuđa, pa time i sudskega tumača. Strateškim smjernicama jasno je definisan način ostvarivanja ovih ciljeva kroz zakonsko uređenje ove oblasti sa posebnim akcentom na uslove za postavljenje sudskega tumača i unapređenje razloga za odgovornost, ograničenje vremena na koje se postavljaju, kao i sprovođenje njihove kontinuirane edukacije.

Donošenje ovog zakona ima za cilj da se ova oblast detaljno pravno uredi i na taj način premoste sve pravne praznine prouzrokovane nepotpunom pravnom regulativom koja je do sada bila uređena podzakonskim aktom, čime se se u značajnom mjeri doprinijeti unapređenju kvaliteta i efikasnosti rada tumača. Na ovaj način doprinijeće se i efikasnijem radu pravosudnih i drugih organa koji vode postupak u kome je potrebno obezbijediti tumača.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o tumačima usaglašen je sa dokumentima Savjeta Evrope, Ujedinjenih nacija i Evropske unije i to:

- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- Direktiva 2010/64/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 20. oktobra 2010. godine o pravu na tumačenje i prevođenje u krivičnim postupcima;
- Direktiva 2006/123/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

I Osnovne odredbe - Osnovnim odredbama definisan je pojam tumača, utvrđen krug lica koja mogu vršiti prevođenje i propisane su dužnosti tumača.

II Uslovi i način postavljenja i razrješenja tumača - U ovom dijelu propisane su odredbe koje se odnose na uslove za postavljenje i postupak postavljenja tumača, kao i razrješenje tumača.

Naime, uslovi za postavljenje tumača su u odnosu na važeći Pravilnik značajno unaprijeđeni, na način što je postavljenje za tumača omogućeno i državljanima države članice Evropske unije, a proširen je obim poznavanja pravne materije kojom tumač treba da vrlada.

Dakle, za tumača se može postaviti lice koje je crnogorski državljanin ili državljanin države članice Evropske unije; koje ima opštu zdravstvenu i poslovnu sposobnost; koje nije osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova tumača; protiv kojeg se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti; koje ima visoko obrazovanje nivoa VII kvalifikacije obrazovanja; koje ima najmanje pet godina radnog iskustva sa visokim obrazovanjem; koje uz znanje crnogorskog jezika potpuno vrlada jezikom sa koga prevodi ili na koji prevodi govor ili pisani tekst; koje poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju.

Predlog zakona predviđa i izuzetak, tako da se za tumača može postaviti i lice koje ima najmanje srednje obrazovanje, ako za određeni jezik nema više od pet postavljenih tumača.

Potrebu za tumačima za određeni jezik, odnosno znakovni (gestovni) jezik predsjednici sudova, rukovodaci državnih tužilaštava i starještine organa koji vode postupak dostavljaju Ministarstvu pravde, koje na osnovu toga u jednom od štampanih medija u Crnoj Gori i na internet stranici objavljuje javni poziv za postavljenje tumača, na koji se prijavljuju kandidati za tumača, podnoseći dokaze o ispunjavanju uslova za postavljenje. Kandidati koji ispunjavaju ove uslove polažu ispit za tumača, na kojem se vrši provjera poznavanja jezika za koji se postavlja tumač, kao i organizacije javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesne pravne terminologije.

Ispit za tumača polaze se pred komisijom koju po potrebi obrazuje ministar pravde. Komisija ima predsjednika i tri člana, koji imaju zamjenike. Predsjednik i jedan član Komisije mogu biti sudije i državni tužioci koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci, kao i državni službenici koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva na pravnim poslovima, a dva člana moraju biti tumači za jezik za koji se provjerava ispunjenost uslova za tumača koji imaju najmanje 10 godina iskustva kao tumači, odnosno tumači za znakovni (gestovni) jezik.

Ispit se sastoji iz pisanih i usmenih dijela. Pisani dio, koji je eliminacioni i koji ocjenjuje član Komisije iz reda tumača, sastoji se pisanih zadatka, koji može biti prevod tužbe, optužnice, sudske odluke ili upravnog akta, ugovora, potvrde ili drugog dokumenta, sa crnogorskog jezika na jezik za koji se provjerava poznavanje, i sa tog jezika na crnogorski jezik.

Kandidat koji je položio pisani dio pristupa usmenom dijelu ispita za tumače, na kome se provjerava da li kandidat poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju, kao i poznavanje jezika za koji se kandidat prijavio za postavljenje za tumača.

Konačna ocjena na ispitu je »zadovoljio« ili »nije zadovoljio«.

Nakon sprovedenog ispita, ministar pravde donosi rješenje o postavljenju, odnosno rješenje kojim se postavljenje odbija i protiv takvog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor. Tumač se postavlja na vrijeme od pet godina, nakon čega može biti ponovo postavljen.

Prije početka obavljanja dužnosti, a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o postavljenju tumač daje svečanu izjavu u ministarstvu i deponuje otisak pečata, štambilja i svojeručni potpis kod ministarstva.

Predlogom zakona propisani su uslovi za razrješenje tumača, u koje su, pored onih razloga koji su već bili propisani Pravilnikom (lični zahtjev, nesavjesno ili nestručno vršenje dužnosti; osuda na kaznu zatvora za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti tumača; oduzimanje ili ograničenje poslovne sposobnosti; trajan gubitak radne sposobnosti), uvršteni i slučajevi kada se utvrdi da tumač više ne ispunjava uslove iz člana 6 al. 1 do 6 zakona, kao i kada tumač dva puta neopravdano odbije zahtjev za prevođenje podnesen od strane suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak.

Rješenje o razrješenju tumača donosi ministar, na osnovu prethodno sprovedenog postupka koji sprovodi komisija iz člana 9 zakona. Komisija razmatra obrazloženu inicijativu za razrješenje tumača koju može podnijeti predsjednik suda, državni tužilac i starješina organa koji vodi postupak. Tumač ima pravo izjašnjenja na ovu inicijativu. Komisija može predložiti da se odbije inicijativa ili predložiti razrješenje tumača. Protiv rješenja o razrješenju tumača i rješenja kojim se odbija inicijativa za razrješenje tumača može se pokrenuti upravni spor.

III Prava i obaveze tumača - Tumač je dužan da obezbijedi prevod u roku određenom za izradu prevoda, da čuva dokument koji prevodi i da ga o završetku prevoda zajedno sa prevodom vrati sudu, državnom tužilaštvu, drugom organu koji vodi postupak, odnosno fizičkim ili pravnim licima. Takođe, tumač je dužan da sa podacima o ličnosti do kojih je došao prilikom prevođenja postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, a sa podacima koji predstavljaju tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Ispit za tumača polaze se pred komisijom koju po potrebi obrazuje ministar pravde. Komisija ima predsjednika i tri člana, koji imaju zamjenike. Predsjednik i jedan član Komisije mogu biti sudije i državni tužioци koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci, kao i državni službenici koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva na pravnim poslovima, a dva člana moraju biti tumači za jezik za koji se provjerava ispunjenost uslova za tumača koji imaju najmanje 10 godina iskustva kao tumači, odnosno tumači za znakovni (gestovni) jezik.

Ispit se sastoji iz pisanih i usmenih dijela. Pisani dio, koji je eliminacioni i koji ocjenjuje član Komisije iz reda tumača, sastoji se pisanih zadatka, koji može biti prevod tužbe, optužnice, sudske odluke ili upravnog akta, ugovora, potvrde ili drugog dokumenta, sa crnogorskog jezika na jezik za koji se provjerava poznavanje, i sa tog jezika na crnogorski jezik.

Kandidat koji je položio pisani dio pristupa usmenom dijelu ispita za tumače, na kome se provjerava da li kandidat poznaje organizaciju javne vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju, kao i poznavanje jezika za koji se kandidat prijavio za postavljenje za tumača.

Konačna ocjena na ispitu je »zadovoljio« ili »nije zadovoljio«.

Nakon sprovedenog ispita, ministar pravde donosi rješenje o postavljenju, odnosno rješenje kojim se postavljenje odbija i protiv takvog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor. Tumač se postavlja na vrijeme od pet godina, nakon čega može biti ponovo postavljen.

Prije početka obavljanja dužnosti, a najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja o postavljenju tumač daje svečanu izjavu u ministarstvu i deponuje otisak pečata, štambilja i svojeručni potpis kod ministarstva.

Predlogom zakona propisani su uslovi za razrješenje tumača, u koje su, pored onih razloga koji su već bili propisani Pravilnikom (lični zahtjev, nesavjesno ili nestručno vršenje dužnosti; osuda na kaznu zatvora za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti tumača; oduzimanje ili ograničenje poslovne sposobnosti; trajan gubitak radne sposobnosti), uvršteni i slučajevi kada se utvrdi da tumač više ne ispunjava uslove iz člana 6 al. 1 do 6 zakona, kao i kada tumač dva puta neopravdano odbije zahtjev za prevodenje podnesen od strane suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak.

Rješenje o razrješenju tumača donosi ministar, na osnovu prethodno sprovedenog postupka koji sprovodi komisija iz člana 9 zakona. Komisija razmatra obrazloženu inicijativu za razrješenje tumača koju može podnijeti predsjednik suda, državni tužilac i starješina organa koji vodi postupak. Tumač ima pravo izjašnjenja na ovu inicijativu. Komisija može predložiti da se odbije inicijativa ili predložiti razrješenje tumača. Protiv rješenja o razrješenju tumača i rješenja kojim se odbija inicijativa za razrješenje tumača može se pokrenuti upravni spor.

III Prava i obaveze tumača - Tumač je dužan da obezbijedi prevod u roku određenom za izradu prevoda, da čuva dokument koji prevodi i da ga o završetku prevoda zajedno sa prevodom vrati sudu, državnom tužilaštvu, drugom organu koji vodi postupak, odnosno fizičkim ili pravnim licima. Takođe, tumač je dužan da sa podacima o ličnosti do kojih je došao prilikom prevodenja postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, a sa podacima koji predstavljaju tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

U svom radu tumač je dužan da koristi pečat i štambilj, kojima ovjerava svoj prevod. Troškove izrade štambilja i pečata snosi tumač, a otisak pečata, štambilja i svojeručni potpis tumača depunuju se kod ministarstva, prilikom davanja svečane izjave. Tumač je dužan da vodi evidenciju izvršenih prevoda i ovjera prevoda i na zahtjev ministarstva dostavi je na uvid radi kontrole.

Za prevod pisanog teksta tumaču pripada nagrada, koja se obračunava po prevodilačkoj strani, koja sadrži 1800 slovnih znaka sa razmakom. Visina nagrade je različita, u zavisnosti od toga sa kojeg/na koji se jezik prevodi. Zakonom se određuje i visina nagrade za usmeno prevođenje. Za pregled i ovjeru prevoda, koji je obezbijedila sama stranka, tumaču pripada polovina nagrade, osim u slučaju da se ispostavi da dostavljeni prevod zbog neadekvatnosti ne može biti ovjeren bez prethodne izmjene, kada tumaču srazmjerno izmjenama pripada nagrada koja je veća od polovine nagrade.

IV Registrar tumača i nadzor - Ministarstvo pravde vodi registar tumača na osnovu kojeg sačinjava spisak tumača koji se dostavlja sudovima i državnim tužilaštвима i objavljuje na internet stranici Ministarstva. Tumač je dužan da obavijesti ministarstvo o promjeni ličnog imena, prebivališta, adrese i broja telefona. Tumač se briše iz registra u slučaju smrti, ako nije ponovo postavljen u skladu sa članom 14 ovog zakona i po pravosnažnosti rješenja o razrješenju.

Ministravu pravde vrši upravni nadzor nad radom tumača. Za potrebe nadzora Ministarstvo može obrazovati i posebnu komisiju u kojoj pored službenika Ministarstva mora biti i tumač koji je najmanje pet godina iskustva kao tumač.

V Prelazne i završne odredbe - U ovim odredbama je propisano da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti se u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Stalnim sudskim tumačima koji su postavljeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, a ne prijave sa na prvi poziv za postavljenje za tumača, odnosno koji se prijave na poziv, a ne budu postavljeni za tumača u skladu sa ovim zakonom, prestaje svojstvo stalnog sudskog tumača i brišu se iz evidencije stalnih sudskih tumača. Postupci postavljenja i razrješenja stalnih sudskih tumača koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona obustaviće se, a nagrade za prevođenje utvrđene Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima, plaćaju se do dana stupanja na snagu ovog zakona.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

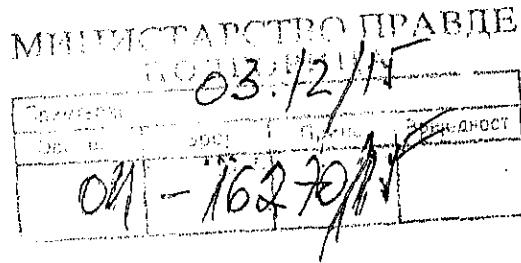

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o tumačima	
	oblast	podoblast
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	III. PRAVOSUĐE	2. Pravne i druge usluge
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i osnovna prava	
Ključni termini - eurovok deskriptori	tumači, uslovi i način postavljenja i razrješenja, prava i obaveze	

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-15152/1

Podgorica, 01. decembar 2015. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
-n/r ministra, g-dina Zorana Pažina -

Poštovani gospodine Pažin,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-16270/15-2 od 17. novembra 2015. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o tumačima*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog zakona o tumačima*.

S poštovanjem,

OBRAZAC**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**

PREDLAGAC	MINISTARSTVO PRAVDE
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o tumačima

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Uslovi postavljanja i razrješenja sudskega tumača, evidencija tumača, nagrada za prevođenje i druga pitanja od značaja za djelatnost tumača uređeni su Pravilnikom o stalnim sudskeim tumačima, koji je donijet u 2008. godini.

Dosadašnja primjena ovog pravilnika ukazala je na određene nedostatke i probleme vezane za rad sudskega tumača, koji se prije svega odnose na nedovoljno precizirane uslove za postavljanje tumača i nedostatak normi kojim se reguliše sistem odgovornosti i postupak razrješenja sudskega tumača.

Takođe, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa, kojim se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od strateških ciljeva predviđen je razvoj pravosudnih institucija i drugih institucija u funkciji pravosuđa, pa time i sudskega tumača. Strateškim smjernicama jasno je definisan način ostvarivanja ovih ciljeva kroz zakonsko uređenje ove oblasti sa posebnim akcentom na uslove za postavljanje sudskega tumača i unapređenje razloga za odgovornost, ograničenje vremena na koje se postavljaju, kao i sprovođenje njihove kontinuirane edukacije.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenosć ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Donošenje ovog zakona ima za cilj da se ova oblast detaljno pravno uredi i na taj način premoste sve pravne praznine prouzrokovane nepotpunom pravnom regulativom koja je do sada bila uređena podzakonskim aktom, čime se se u značajnom mjeri doprinijeti unapređenju kvaliteta i efikasnosti rada tumača. Na ovaj način doprinijeće se i efikasnijem radu pravosudnih i drugih organa koji vode postupak u kome je potrebno obezbijediti tumača.

Donošenje ovog zakona u skladu je sa ciljevima predviđenim Strategijom reforme pravosuđa za period 2014- 2018. i Programom rada Vlade za 2015. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako

postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

Obaveza donošenja ovog propisa propisana je Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018. godine i Programom rada Vlade za 2015. godinu.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе;
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (narocito malim i srednjim preduzećima);
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti;
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržistu i tržistna konkurenčija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja koja Predlog zakona predviđa uticaće, prije svega, na tumače u dijelu uslova za postavljanje tumača i razloga za odgovornost, kao i ograničenje vremena na koje se oni postavljaju.

Primjena ovog Predloga zakona neće izazvati troškove za građane i privredu i nema uticaja na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjedjenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjedenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvacieni odnosno nijesu prihvacieni, Obrazložiti.

U oktobru 2015. godine Ministarstvo pravde je objavilo javni poziv za učešće u raspravi na internet stranici ministarstva i portalu e-uprave.

Ministarstvo pravde je izradilo i na svom sajtu objavilo izvještaj sa javne rasprave, koji sadrže primjedbe i sugestije zainteresovanih strana i odgovore obrađivača propisa.

7. Monitoring i evaluacija:

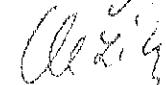
- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog propisa.

U cilju ispunjenja ciljeva primjene ovog propisa, donijeće se odgovarajući podzakonski akti. Ministarstvo pravde je zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica,
17.11.2015. godine

**MINISTAR
Zoran Pažin**

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2- 2/172-2

Podgorica, 16. XII 2015.

MINISTARSTVO PRAVDE

Dopisom broj 01-16270/15-3 od 16. decembra 2015. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o tumačima s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVНОМ
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave	MP-IU/PZ/15/11
1. Naziv nacrta/predloga propisa	
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o tumačima
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Interpreters
2. Podaci o obrađivaču propisa	
a) Organ državne uprave koji priprema propis	
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde
- Sektor/odsjek	Direktorat za pravosuđe
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marijana Laković-Drašković - generalna direktorka Direktorata za pravosuđe 020 407 520; marijana.lakovic@mpa.gov.me
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Momir Jauković - samostalni savjetnik II 020 407 519; momir.jaukovic@mpa.gov.me
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovođenje propisa	
- Naziv pravnog lica	/
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis	
- Organ državne uprave	Ministarstvo pravde, sudovi, državna tužilaštva
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)	
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis	
Glava VII, Pravda, sloboda, bezbjednost, član 80, Jačanje institucija i vladavine prava	
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa	
☒	ispunjava u potpunosti
☐	djelimično ispunjava
☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjerenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa	
/	
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)	
- PPCG za period	2015-2018
- Poglavlje, potpoglavlje	/
- Rok za donošenje propisa	/
- Napomena	Donošenje Zakona o tumačima nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije	
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije	
32010L0064	
Direktiva 2010/64/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. oktobra 2010. godine o pravu na tumačenje i prevođenje u krivičnim postupcima /Directive 2010/64/EU of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 on the right to interpretation and translation in criminal proceedings, OJ L 280,	

26.10.2010

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32006L0123

Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu / Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market, OJ L 376, 27.12.2006

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava EU i izvor međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

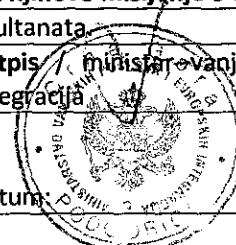
Predlog zakona o tumačima preveden je na engleski jezik.

11.Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o tumačima nije bilo učešća konsultanata.

Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa

Potpis / ministarstvenih poslova i evropskih integracija

Datum: 15. decembar 2015. godine

Datum:

Prilog obrasca:

1. Predlog zakona o tumačima

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi							
MP-TU/PZ/15/11		MP-IU/PZ/15/11							
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka									
Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu – 32006L0123									
Direktiva 2010/64/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. oktobra 2010. godine o pravu na tumačenje i prevođenje u krivičnim postupcima – 32010L0064									
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore									
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku							
Predlog zakona o tumačima		Proposal for the Law on Interpreters							
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije									
a)	b)	c)	d)	e)					
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađeno sti					
Direktiva 2006/123/EZ									
Član 1 - 13	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa						
Član 14 Zabranjeni zahtjevi	Tumač Član 2 Tumač je lice koje, postavljeno u skladu sa ovim zakonom, prevodi izgovoren ili pisani riječ sa crnogorskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na crnogorski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik. Tumači su i lica koja prevode znakovni (gestovni) jezik.	Potpuno usklađeno							
Države članice ne uslovjavaju pristup ili izvođenje uslužne djelatnosti na svom državnom području ispunjavanjem sljedećih zahtjeva: 1.diskriminatornih zahtjeva koji se direktno ili indirektno temelje na državljanstvu ili, u slučaju preduzeća, mjestu registrovanog sjedišta, što									

<p>posebno uključuje:</p> <p>(a) zahtjeve vezane uz državljanstvo pružaoca usluge, njegovog osoblja, imaoča poslovnog udjela ili članova uprave ili nadzornih tijela;</p> <p>(b) zahtjev da pružalac usluge, njegovo osoblje, imaoči poslovnog udjela ili članovi uprave ili nadzornih tijela imaju boravište na njihovom državnom području;</p> <p>2. zabrane poslovnog djelovanja u više država članica, upisa u registre ili članstva u profesionalnim tijelima ili udruženjima u više država članica;</p> <p>3. ograničenja slobode pružaoca usluga da odabere između glavnog ili sekundarnog poslovnog sjedišta, a posebno obaveze da pružalac ima svoj glavno poslovno sjedište na njihovom državnom području, ili ograničenja slobodnog bira između poslovnog sjedišta u obliku agencije, suspidijara ili društva kćeri;</p> <p>4. uslova uzajamnosti s državom članicom u kojoj pružalac već ima poslovno sjedište, osim u slučaju uslova uzajamnosti predviđenih u aktima Zajednice o energiji;</p> <p>5. primjene ekonomskog ispitivanja na svaki pojedinačni slučaj, čime se ovlašćivanje uslovjava dokazivanjem postojanja ekonomske potrebe ili potražnje na tržištu, ocjenom potencijalnih ili trenutnih ekonomskih učinaka djelatnosti ili ocjenom primjerenoosti djelatnosti s obzirom na ciljeve ekonomskog planiranja koje određuje nadležno tijelo; ova se zabrana ne odnosi na zahtjeve planiranja koji nisu usmjereni na ekonomske ciljeve, ali koji su u funkciji prevladavajućih razloga od javnog interesa;</p> <p>6. direktnog ili indirektnog uključivanja</p>	<p>Izuzetno, ako nema postavljenih tumača za odgovarajući jezik ili postoje drugi opravdani razlozi zbog kojih tumač postavljen u skladu sa ovim zakonom ne može prevoditi u konkretnom predmetu, prevođenje može vršiti i tumač iz druge države, koji u skladu sa zakonom te države vrši poslove tumača.</p> <p>Uslovi za postavljenje</p> <p>Član 6</p> <p>Za tumača se može postaviti lice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koje je crnogorski državljanin ili državljanin države članice Evropske unije; - koje ima opštu zdravstvenu i poslovnu sposobnost; - koje nije osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora; - protiv kojeg se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti; - koje ima visoko obrazovanje, VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja; - koje ima najmanje pet godina radnog iskustva sa visokim obrazovanjem; - koje uz znanje crnogorskog jezika potpuno vlađa jezikom sa koga prevodi ili na koji prevodi govor ili pisani tekst; - koje poznaje organizaciju vlasti, pravosuđa i državne uprave i procesnu pravnu terminologiju. <p>Tumač za znakovni (gestovni) jezik, pored uslova iz stava 1 al. 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 ovog člana, mora uz znanje crnogorskog jezika potpuno vladati i znakovnim (gestovnim) jezikom.</p> <p>Ispunjenošć uslova iz stava 1 al. 7 i 8 ovog</p>		
--	--	--	--

<p>konkurentnih operatora, takođe i u okviru savjetodavnih tijela, prilikom ovlašćivanja ili usvajanja drugih odluka nadležnih tijela, osim profesionalnih tijela i udruženja ili drugih organizacija koje djeluju u svojstvu nadležnog tijela; ova se zabrana ne odnosi na savjetovanja sa organizacijama, kao što su privredne komore ili socijalni partneri, o pitanjima koja nisu vezana uz pojedinačne zahtjeve za ovlaštenja, ili na savjetovanje sa širom javnosti;</p> <p>7. obaveze pružanja ili učešća u finansijskom jemstvu ili zaključivanja osiguranja kod pružaoca ili tijela s poslovnim sjedištem na njihovom državnom području. To ne utiče na mogućnost država članica da zahtijevaju osiguranje ili financijsko jemstvo kao takvo i ne utiče na zahtjeve u vezi sa učešćem u zajedničkom obaveznom osiguranju, na primjer za članove profesionalnih tijela ili organizacija;</p> <p>8. obaveze prethodne registracije, za dato razdoblje, u registrima koji se vode na njihovom državnom području ili obaveze prethodnog izvođenja djelatnosti za dato razdoblje na njihovom državnom području.</p>	<p>člana provjerava se na ispitu za tumača.</p> <p>Izuzetno od stava 1 al. 5 i 6 ovog člana, za tumača se može postaviti i lice koje ima najmanje srednje obrazovanje, ako za određeni jezik nema više od pet postavljenih tumača.</p>			
Član 15 – član 37	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	
Član 38 – član 46	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2010/64/EU				
Član 1 Predmet i područje primjene			Materija je regulisana čl. 5, 8 i 9 Zakonika o krivičnom postupku („Sl. list CG“, br. 57/09, 49/10, 47/14,	
1. Ovom Direktivom određuju se pravila o pravu na tumačenje i prevođenje u krivičnom postupku i u	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno uskladeno		

<p>postupku izvršenja Evropskog naloga za hapšenje.</p> <p>2. Pravo iz stava 1. se na osobe primjenjuje od trenutka kad ih nadležno tijelo neke države članice službenim obavještenjem ili na neki drugi način obavijesti da su osumnjičene ili optužene za izvršenje krivičnog djela, pa do zaključenja postupka, a to znači dok se konačno ne utvrdi jesu li počinili to krivično djelo, uključujući, prema potrebi, i izricanje presude i rješenje svih žalbi.</p> <p>3. Ako je pravom države članice predviđeno da kazne za prekršaje izriče neko drugo tijelo, a ne sud nadležan za krivične stvari, a na izrečenu je kaznu moguće uložiti žalbu na takvom sudu, ova se Direktiva primjenjuje samo na postupke pred takvim sudom nakon podnošenja žalbe.</p> <p>4. Ova Direktiva nema uticaja na nacionalno pravo u dijelu koji se odnosi na prisustvo pravnog zastupnika tokom bilo koje faze krivičnog postupka, niti utiče na nacionalno pravo koje uređuje pravo pristupa osumnjičenog ili optuženog dokumentima u krivičnom postupku.</p>			2/15 i 35/15)	
<p>Član 2</p> <p>Pravo na tumačenje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se osumnjičenima ili optuženima koji ne govore ili ne razumiju jezik predmetnog krivičnog postupka bez odlaganja omogući tumačenje tokom krivičnog postupka pred istražnim i pravosudnim tijelima, uključujući tokom policijskih ispitivanja, svih sudskih rasprava i svih drugih potrebnih saslušanja.</p> <p>2. Države članice osiguravaju, ako je to potrebno radi zaštite pravičnosti postupka, mogućnost tumačenja komunikacije između osumnjičenog ili</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 5, 8 i 106 Zakonika o krivičnom postupku („Sl. list CG”, br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15 i 35/15)</p>	

optuženog i njihovih pravnih zastupnika koja se direktno tiče svih ispitivanja ili rasprava u postupku, podnošenja žalbe ili drugih zahtjeva u postupku.

3. Pravo na tumačenje prema stavovima 1. i 2. uključuje odgovarajuću pomoć osobama sa slušnim ili govornim smetnjama.

4. Države članice osiguravaju uvođenje postupka ili mehanizma kojim se utvrđuje govore li ili razumiju li osumnjičeni ili optuženi jezik krivičnog postupka i treba li im pomoći tumača.

5. Države članice osiguravaju da osumnjičeni ili optuženi, u skladu s postupcima predviđenim nacionalnim pravom, imaju pravo osporiti odluku kako tumačenje nije potrebno, a ako je tumačenje omogućeno, da imaju mogućnost uložiti žalbu zbog toga što njegov kvalitet nije dovoljan da jemči pravičnost postupka.

6. Prema potrebi, mogu se koristiti komunikacijska tehnološka sredstva kao što su videokonferencijska veza, telefon ili internet, osim ako je ličnu prisustvo tumača nužnu radi zaštite pravičnosti postupka.

7. U postupku izvršenja Evropskog naloga za hapšenje država članica izvršiteljica osigurava da nadležna tijela osobama koje mu podliježu, a ne govore ili ne razumiju jezik postupka, omogući tumačenje u skladu s ovim članom.

8. Kvalitet tumačenja predviđen ovim članom je dovoljan da jemči pravičnost postupka, posebno tako što osigurava da osumnjičeni ili optuženi znaju koja im se djela stavljuju na teret i da imaju mogućnost ostvariti svoje pravo na obranu.

Član 3 Pravo na prevod bitnih dokumenata	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 8 Zakonika o krivičnom postupku („Sl. list CG”, br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15 i 35/15)	
<p>1. Države članice osiguravaju da se osumnjičenima ili optuženima koji ne razumiju jezik predmetnog krivičnog postupka u razumnom roku osigura pisani prevod svih dokumenata bitnih za osiguranje ostvarivanja njihovog prava na odbranu i garancije pravičnosti postupka.</p> <p>2. U bitne dokumente ubrajaju se sve odluke o lišavanju slobode, svaki optužni predlog ili optužnica te sve presude.</p> <p>3. Nadležna tijela u svakom pojedinačnom predmetu odlučuju je li bitan još neki dokument. Osumnjičeni ili optuženi ili njihovi pravni zastupnici mogu u tu svrhu podnosići obrazložene zahtjeve.</p> <p>4. Ne moraju se prevoditi odlomci bitnih dokumenata koji osumnjičenima ili optuženima nisu značajni za razumijevanje djela koja im se stavljuju na teret.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da osumnjičeni ili optuženi, u skladu s postupcima predviđenim nacionalnim pravom, imaju pravo osporiti odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno prevesti neke dokumente ili njihove odlomke, a ako je prevođenje omogućeno, da imaju mogućnost uložiti žalbu zbog toga što njegov kvalitet nije dovoljan da garantuje pravičnost postupka.</p> <p>6. U postupku izvršenja Evropskog naloga za hapšenje, država članica izvršiteljica osigurava da njena nadležna tijela svakoj osobi koja podliježe takvom postupku, a ne razumije jezik na kojem je evropski nalog za hapšenje sastavljen ili na koji je</p>				

preveden u državi članici izdavanja, ponudi pisani prevod tog dokumenta.

7. Izuzetno od opštih pravila iz stavova 1., 2., 3. i 6., može se umjesto pisanog prevoda ponuditi usmeni prevod ili usmeni sažetak bitnih dokumenata pod uslovom da se takvim usmenim prevodom ili usmenim sažetkom ne dovodi u pitanje pravičnost postupka.

8. Svako odricanje od prava na prevod dokumenata iz ovog člana podliježe zahtjevima da su osumnjičeni ili optuženi prije toga dobili pravni savjet ili su na drugi način u cijelosti upoznati s posljedicama takvog odricanja te da je odricanje nedvosmisленo i dobrovoljno.

9. Kvalitet prevoda predviđenog ovim članom je dovoljan da jemči pravičnost postupka, posebno osiguravanjem da osumnjičeni ili optuženi znaju koja im se djela stavljuju na teret i da imaju mogućnost ostvarivanja svog prava na odbranu.

Član 4

Troškovi tumačenja i prevođenja

Troškove tumačenja i prevođenja nastale primjenom članova 2. i 3., bez obzira na ishod postupka, snose države članice.

Nema odgovarajuće odredbe

Potpuno usklađeno

Materija je regulisana
čl. 226 Zakonika o
krivičnom postupku
(„Sl. list CG“, br.
57/09, 49/10, 47/14,
2/15 i 35/15)

Član 5

Kvalitet tumačenja i prevođenja

1. Države članice preduzimaju konkretnе mjere kako bi osigurale da pruženo tumačenje i prevođenje zadovoljava kriterijumima kvaliteta predviđenim članom 2. stavom 8. i članom 3. stavom 9.

Obaveze tumača

Član 17

Tumač je dužan da obezbijedi prevod u roku određenom od strane suda, državnog tužilaštva ili drugog organa koji vodi postupak, koji po pravilu, ne smije biti duži od 60 dana.

Tumač je dužan da dokument koji prevodi čuva i da ga po završetku prevoda zajedno sa

Potpuno usklađeno

2. Radi unaprjeđenja nivoa kvaliteta tumačenja i prevođenja i njihove lakše dostupnosti, države članice nastoje uspostaviti registar ili registre odgovarajuće osposobljenih nezavisnih prevodilaca i tumača. Nakon uspostavljanja takav će se registar (ili ti registri), prema potrebi, staviti na raspolaganje pravnim zastupnicima i nadležnim tijelima.

3. Države članice osiguravaju da su tumači i prevodioci dužni poštovati tajnost vezanu za tumačenje i prevođenje predviđeno ovom Direktivom.

prevodom vrati sudu, državnom tužilaštvu, drugom organu koji vodi postupak, odnosno fizičkom ili pravnom licu.

Izuzetno, sud, državno tužilaštvo ili drugi organ koji vodi postupak može iz opravdanih razloga produžiti rok iz stava 1 ovog člana.

Tumač je dužan da sa podacima o ličnosti do kojih je došao prilikom prevođenja postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, a sa podacima koji predstavljaju tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Registrar tumača

Član 27

Ministarstvo vodi registar tumača, koji sadrži sljedeće podatke:

- redni broj;
- lično ime tumača i ime jednog roditelja;
- jezik za koji je postavljen;
- zanimanje, adresu i broj telefona;
- broj i datum rješenja o postavljenju;
- datum davanja svečane izjave;
- broj i datum rješenja o ponovnom postavljenju;
- broj i datum rješenja o razrješenju;
- napomenu.

Obrazac registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, aktom iz člana 10 stav 10 ovog zakona.

Dostavljanje spiska tumača

Član 30

Na osnovu registra iz člana 27 ovog zakona,

	Ministarstvo sačinjava spisak tumača, koji sadrži lično ime tumača, jezik za koji je postavljen, adresu i broj telefona. Spisak tumača iz stava 1 ovog člana dostavlja se sudovima i državnim tužilaštima i objavljuje na internet stranici Ministarstva.			
Član 6 Stručno ospozobljavanje Ne dovodeći u pitanje nezavisnost sudstva i razlike u načinu na koji je uređeno pravosuđe širom Unije, države članice odgovornih za stručno ospozobljavanje sudija, tužilaca i pravosudnog osoblja uključenog u krivični postupak zahtijevaju da posebnu pažnju posvete posebnostima komuniciranja uz pomoć tumača kako bi se osigurala uspješna i učinkovita komunikacija.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 45, 46 i 47 Zakona o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu („Sl. list CG“, br. 58/2015)	
Član 7 Vođenje evidencije Države članice osiguravaju da, kad istražno ili sudske tijelove ispituju ili saslušavaju osumnjičenog ili optuženog uz pomoć tumača u skladu s članom 2., kad im je u prisustvu tih tijela u skladu s članom 3. stavom 7. osiguran usmeni prevod ili usmeni sažetak bitnih dokumenata ili kad se osoba odrekne od prava na prevod u skladu s članom 3. stavom 8., ti događaji budu zabilježeni u skladu s pravom dotične države članice.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 8 Zakonika o krivičnom postupku („Sl. list CG“, br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15 i 35/15)	
Član 8 Odstupanje Nijedna odredba ove Direktive se ne tumači kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojeg prava i proceduralnih odredaba garantovanih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

sloboda, Poveljom Evropske unije o temeljnim pravima, drugim relevantnim odredbama međunarodnog prava ili pravom bilo koje države članice kojim je predviđen viši nivo zaštite.				
Član 9 Prenošenje <ol style="list-style-type: none"> 1. Države članice će donijeti zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 27. oktobra 2013. 2. Države članice tekst tih mjera dostavljaju Komisiji. 3. Kad države članice donose te mjere, one prilikom njihove službene objave obuhvataju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Načine tog upućivanja određuju države članice. 	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 10 Izvještavanje Komisija do 27. oktobra 2014. podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu ocjenjujući u kojoj su mjeri države članice preduzele potrebne mjere kako bi se uskladile s ovom Direktivom, te mu prilažu, po potrebi, zakonodavne predloge.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 11 Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 12 Adresati Ova Direktiva je upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		